

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 10 frt — kr.
Félévre . . . 5 » — »
Negyedévre . . . 2 » 50 »
Egy óra . . . — » 85 »
Egyes szám ára 4 kr.

Kiadóhivatal:

PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
a kir. ítélőtábla épületével
szemben,
hová az előfizetések és a
lap szétküldésére vonatkozó
fölszólalások intézendők.

Szerkesztői iroda:

PÉCSETT, Mária-utca 1.
a kir. tábla átellenében,
hová a lap szellemi részét
illető minden közlemény in-
tézendő.

Kéziratot vissza nem adunk

Hirdetéseket

a kiadóhivatal vesz föl.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Talmi alkotmány.

Pécs, 1899. december 6.

Nagy a neheztelés a kormánypárton a közjogi ellenzékre, a miért a kvótajavaslatot beható parlamenti vita tárgyává teszi s azzal vádolják, hogy a kvóta-kérdésből mandátum-kérdést csinál, mert a nagyszabású beszédek, melyek magukban véve igen tartalmasak, igen lendületesek lehetnek, nem használnak az országnak, hanem csak arra valók, hogy a kvótaellenzők mandátumait biztosítsák a kerületekben s azt a hitet keltsék a népben, hogy ha több függetlenségi képviselőt választana, kvótaemeléssel szó sem lehetne.

Nos hát ha csakugyan ez lenne a függetlenségi párt célja a kvóta vitával, ez is csak a parlamentarizmus lényegéből folyó elvitázhatatlan joga lenne, mert a kifejlett parlamenti gyakorlatból kifolyólag a kisebbség parlamenti akciójának nem lehet az a célja, hogy az ottani többséget meggyőzze és a saját álláspontjának elfogadására rábírra, mert a parlamenti többséget, bármilyen meggyőző erővel hasson is lelkületére az ellenzék érvelése, köti a pártfegyelmet s tiltja neki a kormány ellen való szavazást.

Az ellenzék parlamenti vitatkozásának tehát más gyakorlati célja nem lehet, mint álláspontjának meggyőző érvekkel való támogatása s a kormány-javaslatok helytelen voltának kimutatása révén a nemzet közvéleményében propagandát csinálni a saját

programja mellett. A parlamenti viták bírása helyes alkotmányos fölfogás szerint maga a nemzet, a kisebbség tehát parlamenti vitáival nem a parlamenti többséget, hanem a nemzeti közvéleményt akarja meggyőzni, hogy az egyedül hivatott bíró, a nemzet, majdan a választásoknál, mikor a kormány és az ellenzék politikája fölött ítéletet mond, neki adjon igazat.

Hisz ha a parlamentben olyan álláspont mellett küzdeni, a melynek leszavaztatása előre bizonyos, merőben haszontalan s a parlamentarizmus lényegével ellenkező dolog lenne, akkor az ellenzék örökös hallgatásra, a többség szavazásainak néma szemléletére lennének kárhóztatva; parlamenti szereplésüknek abszolúte semmi célja nem lenne, mert ez a szereplés semmiféle döntésre elhatározó befolyást nem gyakorol.

Hallgató ellenzék és szavazó többség: ez látszik a mi kormányaink politikai eszményképének lenni s ennek az ideálnak ad kifejezést a kormánypárt egyik tekintélyes organuma, a „Pesti Hírlap“, mikor legutóbbi vezércikkében a kvóta-vitáról imígyen elmélkedik:

„Most már csak az az egy óhajta lehet az országnak a kvóta-ügyben: bár csak vége lenne már, *bár csak meg volna már szavazva*, hogy megfizethessük és ne halljunk róla soha többé. *Mert ez az ügy az országra már nem tartozik. A kvótában megegyeztek a felsőbb hatalmasságok és a kétszerkettőnél is bizonyosabb, hogy a szentesített törvény nem ismer majd más*

arányt, csak a 344—656-et. Hát mire való még a vita? . . . A kvóta-ügy, parlamenti vita témájává válván, mint minden országos kérdés, *most már annyira megérett, hogy a nemzetnek semmi köze hozzá.*»

Ime tehát a parlamenti alkotmány kormánypárti világításban! A felsőbb hatalmasságok megegyeznek minden országos kérdésben, természetesen a parlament megkérdezése nélkül, mert mihelyt a kérdés parlamenti vita tárgyává tétetik, az a felsőbb hatalmasságok megegyezése folytán már annyira megérett, hogy azon a nemzet az ő képvisellete által már nem változtathat, tehát semmi köze többé hozzá.

De hát az Isten szerelméért, mikor van hát köze a nemzetnek a legvitálisabb érdekeit érintő kérdésekhez, ha nem akkor, mikor azok parlamenti vita tárgyává tétetnek? S ha a felsőbb hatalmasságok megegyezése minden országos kérdésben már a parlamenti megvitatás előtt föltétlen bizonyossággal biztosítja annak a rólunk nélkülünk való megegyezésnek a törvényerőre emelkedését, akkor mire való az ilyen megegyezéseket parlament elé terjeszteni, mire való maga a parlament, mire való az alkotmányosság, mely az elavult teória szerint a nemzet befolyását lenne hivatva biztosítani a saját sorsának intézésére?

Mert az olyan népképviselati alkotmány, ahol nem a nemzet dirigálja a képviselőit, nem a képviselők szábnak irányt

A „Pécsi Figyelő“ tárcája.

Egy könyvről.

Egy pusztuló kis könyvet őrzök,
Simitgatom, a hol gyűrődött;
Ugy csüngök rajt', mint drága kincsen
Pedig semmi értéke sincsen.

Nem ajándék, nem is ereklje —
Sok bölcseséggel sincsen telve . . .
De nálad volt, a te kezvedbe':
S gyönyört talált a lelked benne.

Ugy érzem, hogy veled beszélek:
A hányszor csak e könyvbe nézek —
S a lelkem sorba látogatja
Szerelmünk fénye, borulatja.

Szigeti Károly.

A név fénye.

Az ifjunak nem volt senkije. Szülei gazdag emberek voltak, de köszívűek; a vagyonuk árán jutott élvezeteknek éltek és keveset törődtek gyermekükkel, kit kiadtak egy intézetbe s ott nevelődött fel anyai szeretet nél-

kül. És már az egyetemre ment Kovácsy Géza, még mindig érezte a szívében a be nem töltött űrt.

Tekintélyes havi apanage, pompás garzon lakás, remek könyvtár, előkelő összekötetés s szép vagyon állt rendelkezésére, de szeretetet hiába keresett. Tudományszomja kielégítést talált, de hogy magányos estét szeretetben tölthette volna, arra nem volt eset. Szülei egyik helyről a másikra utaztak, éltek, ha hazajöttek is egy kis pihe-nésre, a fiuknak mindenben volt része, csak szeretetben nem. Állítólag — egy-két irigye a gazdag családnak terjesztette — e rideg közönynek oka az volt, hogy Kovácsy Géza nem volt tényleges fia a Kovácsy párnak, hanem csak úgy lett örökbe fogadva, mely örökbe-fogadást ismert arisztokrata család sarja egész vagyonnal fizetett meg s innen származik Kovácsy gazdagságának alapja. Dehát ez csak mende-monda; a tény az, hogy a fiú szüleire nézve alig létezett.

Igy jutott az egyetemi tanulmányok végére. Akkor aztán egy elhatározás érlelődött meg agyában. Pályavégzett ember, pár hó választja el a doktorátustól, vagyon is van, csak az hiányzik, hogy betöltse azt az űrt, a melyet szívében érez. Igen, korán fog nőszülni, családot alapít s így kárpótolja magát a szeretet eddigi nélkülözéseért és így talál szere-

tetet. De a sokat tanult ember kevéssé ismerte az életet. Nem tudta, hogy az emberek rossz-szak és hogy nagyon lehet csalódnai. Társaságokba vezetette be magát. Megismerkedett azután sok szép leánnyal, köztük Neményi Szidával, egy fekete szépséggel, ki elég jó családból származott, hogy egy Kovácsy Gézának bemutassák.

Szida alig tizennyolcéves volt; kacérsága lényéhez tartozott, mert úgy családja, mint nevelése és társalgási köre kitünő volt.

Szidának megtetszett az érdekes és előkelő külsejü, kissé melancholikus ifju és szívesen vette, ha vele többet foglalkozott. És talán évődésből szerelem fejlődött volna, ha meg nem jelenik a látóhatáron egy kopott gróf. Pedig Kovácsy olyan hatást gyakorolt a leányra, hogy vele szemben a kacérkodást nem is tűzte, sőt már másokkal szemben sem folytatta.

A tönkrement Zsarnóczay gróf minden áron beakarta aranyozni régi címerét és erre alkalmas és elégséges lett volna Szida vagyona.

A grótnak, ki különben tűzértőhadnagy volt, megjelenése forrongást idézett elő a leány lelkében és Kovácsy Géza képét kiszorította onnan. Hogy is ne! Régi ábrándjai Szidának nem akörül csoportosultak, hogy boldog feleség, hanem méltóságos asszony lehessen. És

a kormánynak, a kormány pedig idegen befolyásoktól nem független, mint ezt a törvény előírja; hanem a kormány kapja utasításait egy idegen felsőbb hatalmasságtól, a képviselők lesik a kormány intését, hogy vakon követhessék, s a nemzet nyakára ültetnek a kormány által hivatalosan jelölt s a hatalom ezernyi eszközével rendelkező képviselőket: az ilyen alkotmány százszorta rosszabb a legridegebb abszolutizmusnál, mert a hazugságok egész láncolatán épül föl, megmételtyezi a közérköcsöket, áttolja a hatalom minden túlkapásáért a felelősséget a nemzetre, tönkreteszi anyagilag az országot a haszontalan, de méregdrága alkotmányos gépezet költségei s a befolyásos körök lekenyerezésére szükséges kedvezmények révén.

S ezt a meggyőződésünket még az a nézet sem ronthatja le, hogy Magyarországnak az Ausztriával való kapcsolatnál fogva is szüksége van az alkotmányosság legalább a formáira. Mert a milyen szent igaz, hogy Magyarország csak alkotmánya révén menekülhet meg attól, hogy a közös uralkodó jogára alatt álló többi tartományokkal egy birodalomba olvasztásuk, époly bizonyos az is, hogy állami különállását csak úgy óvhatja meg, ha alkotmányossága élő valósággá válik, a melyben a nemzet föltétlen ura a saját akaratának, amint ez az állami szuverenitás fogalmából is folyik.

Az a talmi alkotmányosság, amely a nemzet legéletbevágóbb ügyeinek intézését kivonja a nemzet szuverén jogköréből, a mely külön állami érdekeinket alárendeli egy tőlünk idegen eszme, a nagyhatalmi állás érdekeinek, melyek a mi külön államiságunkkal homlokegyenest ellenkeznek, mert egy öszszbirodalmat föltételeznek, szóval amely a saját helyesen fölfogott érdekeinkkel ellenkező politika folytatására kényszerít: az ilyen alkotmányosság csak arra jó, hogy állami önállásunk tényleges fölládozása mellett annak pusztá formáért

ennek a tervnek feláldozta a szép fiatal embert, kihez vonzódást érzett.

A gróf célját érte. A szülők ugyan Kovácsynak adtak előnyt, de az nem kérte meg a leány kezét, így azután a grófnak nem adtak kosarat. Az eljegyzést egy epizód előzte meg.

Kovácsy ott sétálgatott a kertben Szidával. Egyszerre a leány megállt s így szólt az ifjuhoz:

— Mondja, hogy tetszik önnek Zsarnóczy gróf.

Kovácsy kelepcébe volt szorítva, beszélnie kellett.

— Nem alkottam róla véleményt még magamnak.

— Ugy? nevetett a leány. Nekem tetszik és bárki felett előnyben részesíteném.

Kovácsy elsápadt, gyorsan távozott és haza ment. A leány jól sejtette, ép megakartta kérni a kezét s ezzel a párbeszéddel Szida persze elejét vette ennek az eshetőségnek. Másnap azután a gróf látogatott el hozzájuk. Őt is nyilatkozatra bírta.

— Gróf ur, én látom, hogy érzelmeiket táplál irányomban.

— Valóban, bájos Szida kisasszony, de hisz sokszor sejtettem önrel.

— Nos, beleegyezésemet adom, hogy szüleimnél szerencsét próbáljon.

— Es pártolni fog, Szida nagysám?

Es csakugyan pártolta, meggyőzött min-

folytassunk örökös, áldatlan s a nemzet anyagi és erkölcsi erőt megőrlő küzdelmet.

Mert az az öszszbirodalmi eszme, a mely államéletünkben tényleg érvényesül, folytonos támadásokat intéz az állami különállás tres formái ellen is, hogy formailag is érvényesülhessen. S mi természetesebb, minthogy abban a harcban, a melyet a valóságban érvényesülő öszszbirodalmi eszme folytat ami papiros önállóságunk ellen, ez utóbbi mindig a vesztes, a mint hogy az acélnak a papirossal való harcában ez utóbbi győztes nem is lehet.

Ez a harc ölte meg alkotmányunkban a lényegét s annak formáit csak a valóságban érvényesülő abszolút uralom leplezésére hagyta fönn. Ez az oka, hogy a nemzet sorsa fölött felsőbb hatalmak döntenek s a mikor az alkotmányos formák szerint rá kerülne a szólás sora, akkor oda dörgik neki, hogy ahhoz a nemzetnek semmi köze, mit határoztak fölöle a felsőbbek.

De ha ennek az elkorcsosult nemzetnek büntetlenül vágthatják az arcába, hogy neki semmi köze ahhoz, mit végeztek fölöle a felsőbb hatalmak, akkor le kell tépni róla a vállain csufságul fityegő alkotmányos palástot is: ne járjon királyi palástban, aki koldus sorsra termett; rongyos koldus jobban boldogul, mint a boldond piperkóc, akinek nincsen betevő falatja.

H i r o k.

Pécs, 1899. december 6.

A divat.

Noha még jó sok idő választ el bennünket a farsangtól, mégis báliruhákról fogunk egy kicsit beszélgetni, mert itt-ott már karácsony előtt is adnak egy-egy kisebb szabásu házi mulatságot, vagy névnap tancolást, a melyen már a farsangi divat előnyeit, vagy hátrányait próbálgatják. Igaz, hogy ilyenkor a frissebb keletű divatot inkább csak a tavalyról jókarban maradt és még használható ruhák átalakításán próbálgatják.

den ellenvetést s végre is Szida, gróf Zsarnóczy menyasszonya lett.

Az esküvő előtt bucsuzni jött Kovácsy. Kimerültnék és betegnek látszott. Szidát keletlenül érintette e látogatás. Völegénye távol volt, anyja gyengélkedett s ő egyedül fogadta a szalonban a vendéget.

— Bucsuzni jöttem és szerencsét kívánni.

— Hngyan, kedves Kovácsy ur?

— Hosszabb utra határoztam el magam. Követem szüleim példáját, kik életüket vasuton, hajón és szállodában töltik. Csakhogy az én utazásom nyugodtabb és hosszabb lesz.

Elbucsuztak, lázas kézzel szorongatta meg Kovácsy a menyasszony kezét. Azután hazament.

Másnap Neményi Szidából valóságos grófné lett, Kovácsy pedig elutazott. Utját egy golyó szabályozta, mely keresztül jarta azt a szívet, hol egy örökös urnó lakozott.

Zsarnóczy grófné nászutjára ment, Kovácsyt elvitték az utolsó utra, rokon nem kísérte, mert, hogy szülei hol időztek, azt a temetés rendezői nem bírták kikutatni s így nem is értesíthették a végzetes eseményről.

Azt mondják, hogy Szida grófné Kovácsy bucsujának emlékét a nászutra magával vitte. Hja! Azért még is csak méltóságosasszony volt, a ki nászutjára ment.

S—s.

Minthogy kísérleteznek, hogy mi lesz a szebb, mi lesz a jobb, mi illik legjobban a táncra, a divat mai irányát követve, semmi sem látszik könnyebbnek, mint egy tavalyi, akármilyen egyszerű ruhából is, egy látszólag egészen újat készíttetni, a tömérdek himzett fodor, csipkefodor-tunika és bodor segítségével. A szoknya felső része változatlanul sima, teszesen a cipőre simuló, csak térden alul kezd kibővülni, hanem aztán inntól kezdve alaposan. Ezt a kibővülést és a szoknyának hátul egy csekélyke kis uszálylyal való megtoldását legkönnyebben érhetjük el egy formába vágott fodor alkalmazásával, a melyet aztán kedvünk szerint diszithetünk. Ha pedig ezt nem akarjuk, vágthatjuk például egy tavalyi szük selyemruhánk alját térdig érő mély cakkokba, ezeknek a szélét akár csipkefodorral, akár muszlinbodorral, akár pedig sima csipke, vagy gyöngyös pillangó himzett betéttel diszithetjük.

Ez alá az alj alá veszünk egy formába vágott és szerpentin fodorral diszített alsószoknyát. A szerpentin fodrot tetszés szerint még diszithetjük is, hogy minél dusabb, minél bővebb legyen és a felső szoknya szélét kivesse. Olyan egy ilyen divatos szoknya, mint egy lebővített lilium vagy tulipánnak a kelyhe, fönt keskeny, gömbölyű, kerek, lent szétfutó. Az alsó szoknyát természetesen épp oly teszesre és simulékonyra kell a csipő körül szabni, mint a felsőt, mert minden rendellenes ráncá átnyomódnék a felső ruha simaságán, ez pedig nem volna szép.

A divatos, fönt szük, lent kibővülő formákban az idén készen is lehet szebbnél-szebb csipkeruhákat kapni, még pedig nem is nagyon drágán, ha az ember a szépségüket és a reájuk pazarolt munkát nézi. Ime, gondos, jó anyáknak ez alkalom a karácsonyfa alját kedves szép leánykájuknak egy ilyen ruhának valóval gazdagítani. Az ilyen alá aztán persze, hogy egy kis könnyű selyem tafota alsó ruha kell, akár fehér, akár szines, ki melyet szeret és mi illik neki legjobban. De disz aztán az ilyen ruhára más nem kell semmi, ha csak egy-két friss virágcsokrot nem akarunk az övünkre, vagy a vállunkra tűzni.

Az egyszerűbb alkalmi ruhákat fehér gyapjukelmékből, sőt néha vékony, fényes fehér posztóból is készítik, ezenkívül a félsejtem bengalin, Liberty és gaze is igen keresett. A disz ezeken is himzés és bodor, gyakran csipke is. A bál belépő a fiatalokon most is a régi, kis kerek gallérforma, de annyira elhalmozva csipkével, himzéssel, prémmel, fodorral, hogy alig látszik tőle a gallér alapformája. A legyező, ez a kedves kis játékszer, szintén virágmintával gazdagon festett, vagy pillangóhimzéssel terhelt kis csecsebecse. Ez sem megvetendő karácsonyi ajándék.

D. U.

Napirend 1899. december 7-én.

Naptár: csütörtök, dec. 7. — Róm. kath.: Ambrus. — Prot: Agaton. — Görög-kel.: (nov. 25.) Kelemen. — Zsidó: Tebeth 5. — Nap kél 7 óra 36 perckor; nyugszik 4 óra 7 perckor. — Hold kél 11 óra 15 perckor délelőtt; nyugszik 9 óra 45 perckor este.

Időjárás. Kilátás a központi meteorologiai intézet jelzése szerint: szeles idő, éjszakan és keleten csapadék, fagypontr körüli hőmérséklet várható.

Színház: »Aranykakas«.

— (A püspök adományai.) Hetey

Sámuel megyéspüspök ma délelőtt ezernégy-száz forintot küldött Majorossy Imre polgármesterhez, hogy azt a város jótékony egyleti és szegényei között kioszsza. Az adományból a népkonyha 500 frtot, a jótékony nőegylet 200 frtot, az izraelita nőegylet 100 frtot, a Rudolfinum és a Mathessa 100 frtot, a szegényház 200 frtot és a Szent-Vince-egylet 200 frtot kap, a fennmaradó 100 frtból pedig a

kórházból karácsonyig fölépülve kijövő ápoltak fognak segíettni.

— (**Személyi hír.**) *Tormay* Károly alispán ma délelőtt hivatalos ügyben Csúzára utazott, a honnan az esti vonattal tér haza.

— (**A pécsi kereskedelmi és iparkamara**) folyó hó 9-én, (szombaton) d. u. 3 órakor a kamara saját házában (Percel és Kisfaludy-utca sarkán) rendes közülést tart. A napirend tárgyai: A) Elnöki előterjesztések. B) A kamarai iroda ügyforgalmi jelentése. C) Tárgyalási ügyek: I. A kereskedelemügyi m. kir. miniszter urnak leirata a kamara jövő évi költségelirányzata tárgyában. II. Ugyanannak leirata a vasuti fuvardíjtöbbletek visszatérítése tárgyában. III. Ugyanannak leirata annak véleményezése iránt, hogy a motorikus erővel hajtott sóórló malmok felállítására telepengedélyhez kötendő-e? IV. Ugyanannak leirata Gyűd község vásári helypénzdijszabályzatának véleményezése iránt. V. Ugyanannak leirata Tevel község állatvásárok engedélyezése iránt való kérelmének véleményezése iránt. VI. Ugyanannak leirata Lengyeltóti község vásári helypénzdijszabályzatának véleményezése iránt. VII. Ugyanannak leirata Felső-Mindszent baranyamegyei község két országos vásár engedélyezése iránt való kérelmének véleményezése iránt. VIII. Ugyanannak leirata a kereskedelmi üzletek zárórájának megállapítása iránt. IX. Ugyanannak leirata az árurészletügyletről szóló törvényjavaslat véleményezése iránt. X. Ugyanannak leirata a városi bevételi, illetve vasuti kövezetvámok ellen esetleg fenforgó panaszok közlése iránt. XI. Ugyanannak leirata az ipartörvénynek 50. §-ában a megrendelések gyűjtésére vonatkozó rendelkezésnek módosítása tárgyában. XII. Ugyanannak leirata a sütőiparra vonatkozó munkaszüneti rendelkezések módosítása tárgyában. XIII. Ugyanannak leirata a keresk. forgalomban előforduló ecetfélék minőségének megjelölése tárgyában. XIV. Baranyavármegye alispáni hivatalának átirata Mohács nagyközség vásári szabályrendeletének és helypénzdijszabásának véleményezése iránt. XV. Az osztrák-magyar-bank pécsi fiókjának átirata váltóbírálok ajánlása iránt. XVI. Pécs sz. kir. város tanácsának átirata Sopronvármegye törvényhatóságának a borhamisítás megállítására tárgyában az országgyűlés képviselőházához intézett s Pécs sz. kir. város törvényhatóságához pártolás végett átküldött felterjesztésének véleményezése iránt. XVII. Pécs sz. kir. város rendőrkapitányi hivatalának átirata, a zálogházi kamatlábnak Pécsen leendő megállapítása ügyében. XVIII. A győri társ-kamarának átirata a kartellek törvényhozási szabályozása ügyében a kereskedelemügyi m. kir. minisztériumhoz intézett felterjesztésének pártolása iránt. XIX. A miskolci társ-kamarának a hazai keresk. és iparkamarának a vasutengedélyezési tárgyalásokban való részvétele ügyében a kereskedelemügyi m. kir. minisztériumhoz intézett felterjesztésének pártolása iránt. XX. A kereskedelmi alkalmazottak részére alakítandó nyugdíjgyűlés ügyében a kereskedelemügyi m. kir. minisztériumhoz intézett emlékiratának pártolása iránt. XXI. Több pécsi kereskedő beadványa a lőportartás és árusítás szabályozása tárgyában. XXII. A pécsi női kereskedelmi tanfolyam igazgatóságának beadványa egy írógépnak a tanfolyam részére való adományozása iránt. XXIII. *Modrovics* Béla felsőipariskolai tanuló tolyamodása ösztöndíj adományozása iránt.

— (**Gróf Draskovich Károly operációja.**) Bizonyára élénk emlékezetében van még olvasóinknak az a súlyos baleset, mely egy év előtt gróf Draskovich Károlyt vadászat közben érte. A fiatal főúr a napokban nagyobb műtétet hajtottak végre Bécsben. Tudvalevő dolog, hogy a puskagolyó gróf Draskovich Károly homlokcsontjából ki-

szakított egy darabot s az agyvelő egy részét is szétroncsolta. A homlok sebé még most sem forrt be teljesen. Az orvosok most egy aranylemez alkalmazásával akarják a nyílt sebet befűdni s esetleg a bőr átültetésével annak teljes begyógyulását eszközölni.

— (**Az első zenésmise,**) miként ezt a templomi zene állandósítására alakult szövetség már előre kitűzte, a pénteki ünnepen, Boldogasszony szeplőtlen fogantatása napján, december 8-án délelőtt tizenegy órakor a *Lyceumtemplomban* lesz. Előadják dr. Brosig Károly b. dur miséjét. Erről az érdeklődő közönség ezennel s a szövetség szabályai szerint, ezentúl is mindenkor *hírlapi uton* értesítetik. A zenés misék előadására állandóan eddig következő hölgyek és urak vállalkoztak: *sopran*: Jeszenszky Sarolta, Kaffka-Benkő bárónő, Karner Adél, Leipzig Antalné, Schneider Istvánné, Thaller Gusztávné, Zelesny Sarolta. *Alt*: Chinorány Izabella, Kaltnecker Ilonka, Klimó Emma, Molnár Kálmánné, Mussong Józsa, Ternovszky Margit, Tomanek Paula. *Tenor*: Borsy Jenő, Czank János, Fektér Ferenc, Haksch Lajos, Martinek József, Reberics Imre. *Bass*: Derlik Fülöp, Egerszeghy Kálmán, Kiss Ernő, Kiss József, Koharics János, König Károly, Müller Antal, Schmidt Boldizsár. *Az énekkarok vezetője* és orgonista *Eckhardt* Antal; *zenekar*: az 52-ik gyalogezred zenekara, regenchori Scharf Róbert katonai karmester vezetése alatt.

— (**Ferdinánd von Brannsdberg.**) Tegnap délután a siklósi-utcán egy elzúllott kinézésű ember járta sorra a házakat alamizsnáért. Mindenütt megszánták, mert inge sem volt az egy szál vékony kabát alatt, melyben dideregve huzta össze magát. Egyik háznál inget, másiknál melegebb viseltes ruhát, no meg egy-két krajcárt is adtak neki, úgy, hogy nemcsak felöltözhetett, hanem még egy-két pohár pálinkát is ihatott. Ettől, úgy látszik, becsipetett, mert káprázni kellett a szemének, mikor elnézte a — csendőrlaktanyát és oda is bement kéregetni. Az udvaron egyszerre szemben találta magát *Farkas* Károly csendőrfőhadnaggyal s hogy igazolja magát, mért ment be, panaszszal állt elő. Azt panasolta ugyanis, hogy a szalántai országúton megtámadták, börtöndíj elvették tőle, ingét és ruháit leszakgatták. A csendőrfőhadnagy azonban felismerte a füllentést és kérdőre vonta, hogy igazolja magát. Az embernél semmi irás nem volt s így a csendőrségtől átkisérték a rendőrségre. Ott is a koholt rablótámadással állt elő s azt mondta, hogy *Ferdinánd von Brannsdberg* a neve; atyja sziléziai főerdőmester volt, ő pedig decorateur, építési díszítő s legutóbb Szerajevóban dolgozott. Ugy látszik, valami nemzetközi szélhámos ő kegyelme, kit most egyelőre fogva tartanak, míg kilétét és illetőségi helyét meg nem állapíthatják.

— (**Elüldözték hazulról.**) Tegnap este a városházára egy tízéves gyerek állított be és sirva panasolta el, hogy őt elüldözték hazulról. Az apja *Eibeck* Antal, őt is így hívják. Az apa iszákos és mikor az italtól becsip, akkor goromba. Őti-veri a családját, különösen a kis fiút. Így tett tegnap is, mire a fiu elkeseredésében megszökött Somogy községből, a hol laknak. Bejött ide a városba és elpana-

szolta a baját a torony alatt. A városházán ott fogták éjjeli szállásra és ma, miután apját az apai szeretethez illő bánásmódra figyelmeztették, haza bocsájtották a kis szökevényt.

— (**Az alkoholista.**) Hogy mire viheti az embert a mértéktelen élvezete a szesz italoknak, mutatja az a szomorú eset, mely W. I. volt kereskedővel történt. Az öreg ember idegrendszerét és agyát megtámadta az alkohol ereje, úgy, hogy beszámíthatatlan dolgokat cselekszik. Családját üti-veri, trágár és érzékes dolgok vannak eszében otthon is és gyermekeivel szemben erkölcstelen szavakat használ. Tegnap *Tolnai* Vilmos dr. tisztiorvos megvizsgálta a beteget és megfigyelés végett a kórházbevételét javasolta, mert az alkohol szánandó áldozata közel van a megőrüléshez, mihor úgy családijára, mint másokra nézve közveszélyes lehet.

— (**Felülvizsgálat.**) A katonai vegyes felülvizsgáló bizottság ma délelőtt 9 órakor felülvizsgálatot tartott a vármegyeháza közgyűlési termében. A felülvizsgálaton a vármegye részéről *Sey* László királyi tanácsos mint elnök és *Mende* Lajos dr., vármegyei főorvos, jelentek meg. A közös hadsereg részéről *Albach* Rudolf vezérőrnagy, *Stenzl* Lajos ezredes és *Marek* Vencel főtörzsorvos, a honvédség részéről pedig *Pannos* Lajos ezredes és *Hrabécy* ezredorvos vettek részt a felülvizsgálaton. Felülvizsgálatra harmincnégy besorozott, tényleges állományu ujonc jelentkezett, kik közül huszat, testi fogyatkozás vagy szervi baj miatt a bizottság katonai hadkötelezettségük teljesítése alól felmentett.

— (**Mire jó a fogyasztási adó?**) Özvegy *Kovatsits* Antalné siklósi-utcai háza pincéjében egy hordóban 190 liter jóféle, saját termésű szilvási bort tartogatott. Sokalván azonban az érte járó fogyasztási adót, elhatározta, hogy a bort kiviteti Szilváson levő szőlője présházába és ha megkívánja, inkább kimegy Szilvára szilvásit inni, semhogy a nagy fogyasztási adót megfizesse. Azonban a bor kivitele mégis elmaradt, mert a kocsisa, *Nyerkovics* Simon, ki négy hó óta szolgált nála, épen azután mondott fel, mikor asszonya a bor kivitelét emlegette. Tegnap egy betegeskedő szomszéd leánya átment Kovatsitsnéhoz egy üveg jó borért; ez hajlandó is volt ajándekul adni egy üveg szilvásit. Le is mentek a pincébe, de mikor a 190 literes hordóból bort akartak venni, akkor látták nagy meglepődéssel, hogy a hordó — üres. Bizony nem volt abban egy csepp szilvási sem, hanem csak pár liter aljbor. Kovatsitsné ma délelőtt feljelentette az esetet a rendőrségnél s az a gyanuja, hogy kocsisa itta meg négy hónap alatt a 190 liter szilvásit, mert a kocsis lejáratos volt a pincébe s igen gyanus, hogy a bor kiszállításának tervét hallván, rögtön fölmondott. A rendőrség megindította a vizsgálatot, hogy kiderítse, vajjon a káros gyanuja alapos-e? *Most csak az a kérdés, hogy a kár mellé a fogyasztási adót is meg kell-e fizetni a károsult tulajdonosnak?*

— (**Csendőrpáncsnoki szemle.**) *Szelestey* Károly ezredes, a székesfehérvári csendőrkörlet parancsnoka, tenap este Pécsre érkezett s itt ma a csendőrszárnyparancsnokságnál szemlét tartott. A kerületi parancsnokot várbogya *Bogyay* Vince százados, a

pécsi csendőrszárny parancsnoka és *Farkas Károly* főhadnagy, pécsi szakaszparancsnok, fogadták.

— (**Csaló péksegéd.**) *Göcz Zoltán* országúti sütőmesternél péksegéd volt *Altwater János*. Dacára, hogy gazdája már napokkal ezelőtt elbocsájtotta, *Altwater* tegnap mégis egy csomó rendelő házáat bejárta s ott egy forint 70 kr. süteménypénzt felszedett azzal az ürüggyel, hogy gazdája küldte a pénz beszédése végett. Erről a pékmester ma értesülvén, feljelentette a dolgot a rendőrségnél, hol a csaló péksegéd ellen megindították a vizsgálatot.

— (**Körözött ékszerrablók.**) Szegeden ismeretlen tettesek kirabolták *Scheiner Samu* ékszerész kárász-utcai ékszer-üzletét. A tolvajok feltörték a padláson az üzlet boltzatát és úgy hatoltak az üzletbe. Az elrabolt tárgyak között vannak különféle férfi- és női arany órák, tisztí láncok, gyémánt függők, 7 pár briliáns fülbevaló, briliáns gyűrűk, 150 drb különféle köves gyűrű, 7 drb férfi gyűrű, 50 pár vegyes függő, 30 pár lemezes függő, 50 arany karperec, 25 arany broche, 25 collier, 28 nyaktű, 24 ezüst dohány-szelence és különféle kínai ezüst tárgyak. A szegedi rendőrség megkereste a pécsi főkapitányságot is a betörők körözése végett.

— (**A „Pécsi Kath. Kör“**) jövő vasárnap tartandó felolvasó estélyének műsorát ma adta ki. A műsor a következő: 1. a) Bihari érzélgője. Cimbalomra átirta *Molitorisz J.* b) Hattyú-dal. Erkelnek „Hunyadi László“ című operájából. Előadja *Fodor Janka*. 2. A század alkonyán. Reflexiók, felolvassa *Bitter Illés*, főgimn. tanár. 3. Ária a „Büvös vadász“-ból. Énekli *Graitsné Csernohorszky Matild*. 4. Költemények. Irta *Greksa Kázmér dr.*, felolvassa *Krum Péter*. 5. Dreggert *Alfréd*: Bucszó. Terzett, éneklik *Putzer Margit*, *Simon Lujzika*, *Tomanek Paula* urhölgyek, zongorán kíséri *Kaltnecker Ilona* urhölgy. 6. Székely: Magyar rhapszodia. Zongorán előadja *Ternovszky Margit* urhölgy. Kezdeté délután 1/2 órakor.

— (**Eljegyzés.**) *Nettel Lajos*, budapesti gyáros eljegyezte *Pick Margitot*, *Pick Ignác dr.*, pécsi kórházi főorvos leányát.

— (**Templom-restaurálás.**) Azokat, kik tavasszal Gyűdre zárandokolnak, kellemes meglepetés fogja érni, amennyiben a gyűdi híves bucsu-járó templomnak belsejét teljesen átjavítják. Már most telve van a templom állásokkal, melyeken festők dolgoznak, a mellék-oltárokat pedig már szét is szedték, hogy újra aranyozva ismét összeállítsák. A munkálatoknak — melyek művészi részét *Graits Endre*, dekoratív részét *Vadász Béla* végezik — legkésőbb a husvétünnepre el kell készülni.

— (**Az oltás befejezése.**) Kerületi orvosaink befejezték az ideai védhímlőoltásokat. Az oltóanyag jóságát legjobban jellemzi, hogy az oltások mind kitűnően sikerültek és satnya oltás alig volt. Az oltásra kötelezett gyermekeken kívül, a *Mathessa* és *Rudolfinum* növényedékei, az ottani apácák, a kórházi ápolónővérek sőt a cselédség is be lett oltva.

— (**A város pénzügyi bizottsága**) ma délután 3 órakor ismét ülést tartott a városháza közgyűlési nagytermében. Ez ülésen

Majorossy Imre polgármester elnöklete alatt *Deutsch Kornél* főszámvevő, *Tróber Aladár dr.* főjegyző, *Mutnyánszky Béla*, *Kindl József*, Cs. *Schapringer Gusztáv*, *Krausz Ignác* és *Kiss József* bizottsági tagok vettek részt. Mig a tegnapi ülés a városi számvévőség számára elkészített utasítást tárgyalta, addig a mai ülés a javadalmi, árva, adó és házipénztár, valamint a mértékhitelítő, szállásbiztosi, gazdasági felügyelői és erdészeti hivatalra vonatkozó szolgálati utasítást dolgozta ki, belefoglalván a számvévőségnek a hivatalokra vonatkozó ellenőrzési jogát s ezt jóváhagyás végett szintén a város közgyűlése elé fogja terjeszteni.

— (**Letartóztatott cselédleány.**) *Berkes József* hássági gazdálkodó panaszt emelt a napokban a hatóságnál, hogy cselédje *Szücs Anna* tőle megszökött, s magával vitte gazdájának egy ezüst óráját, s a gazda feleségének két öltözet ruháját. A cseléd után megindították a nyomozást, melynek során sikerült a cselédet elfogni. *Szücs Annát* feljelentették a bíróságnál.

— (**Borongás.**) Szürkén, szomoruan köszöntött be a december. Nyoma veszett a napsugárnak és nedvesség szakad le a házakra. Langyos a levegő és a meleg párák, a melylyel nappal megtelik a levegő, átláthatlan fehéres köd alakjában nehezedik esténként az üres néptelen utcákra. Reggel sár lesz, viz, sok nedvesség mindenütt. Nyirkos a levegő és egyre tart a borongás. A derűs, kék ég-boltozatot alantjáró, nehéz, szürke fellegek takarják el. A hűvös nedvesség egész napon át hull, szitál a levegőben. Az ember érzi azt s bár nincs hideg, fázik, borzong, didereg a lelke. Egy darab ez a csunya őszből, a mely megkészt, a mely most tart, a mikor küszöbön már a tél. De kellett ez a nedvesség nagyon. A föld kívánta, a földnek jó.

— (**Az új táviró tökéletesítése.**) Azzal az új táviró géppel, a melyet *Pollák Antal* és *Virág Antal* talált föl, most kísérleteznek Budapesten és Amerikában, a föltalálók pedig most egy új találmány tervén dolgoznak, a mely szintén a telegráfórást könnyíteni meg. Olyan távirót akarnak készíteni, a mely a címzetthez juttatná az eredeti távirólap hű fotografiáját. A terv *Pollák Antaltól* ered, a kidolgozás *Virág József* munkája. *Pollák* ugyanis műkedvelő a technikai dolgokban. Azelőtt a pécsi Engel-féle borkereskedésnek volt a könyvelője, de Engeléék fölmondtak neki, mert midig kémiai és elektrotechnikai kísérletekkel foglalkozott.

— (**Tolvaj a szalmakazalban.**) *Kénesi János* zsempenyepusztai lakos házában a napokban tolvaj járt. A gazda azonban észrevette az udvaron bujkáló embert s néhány cselédjével keresésére indult, de nem tudta megtalálni. A keresőket észrevéve a tolvaj úgy elbujt, mintha a föld nyelte volna el. *Kénesiek* már abban akarták hagyni a keresést, midőn az egyik cseléd véletlenül a szalmakazal felé világított, melynek aljában megtalálták a tolvajt. Városi Józsefnek hívják az elcsipett embert, akit éjjeli látogatásáért feljelentettek a bíróságnál.

— (**Megszökött kanári . . .**) Nap-hosszat csiripelt, csattogott a kis sárga tollu kanári a maga aranyos sodronyu kalitkájában, aztán mikor megéhezett, oda lépegetett ezüst

szinű ételtartózához s jó étvágygyal ropogtatta a zsiros kendermagot. Kis gazdája, egy aranyhaju, szőke baba, annyira szerette, becézte, hogy nem egy madár, hanem még a kanári szigetek fejedelme is meglegedhetett volna ennyi szeretettel.

De hiába!

... Akármilyen fehér:
A rabkenyér — csak rabkenyér!

S így gondolkozott a kis sárga tollu kanári is. Amint kalitkáját oda állították az ablakra, hogy napsugárban se legyen hiánya a kis csattogónak s a madárka meglátta szürke köntösbe bujtatott társait, ahogy lent az utcán fázva bár, de mégis vidáman keresik meg eledelüket, hirtelen megunta a szép kalickát, meg a kövér kendermagot, becéző szeretetet s vágyat érzett a — szabadság után. Ma délelőtt történt, hogy — véletlenségből-e, vagy tán a sors szeszélye folytán — nyitva felejtették a kis sárga rab börtönének ajtaját, melyen át aztán néhány pillanat múlva vígan szállt ki az utcára a sárga kanári. S délben siránkozva, bánkódva tapasztalta az a szőke kis leány, hogy a kalicka üres, lakója — megszökött. Ki tudja, merre száll azóta a kis szőkevény, a hervadt fűvű réteken, a lombjuk vesztett fákon át, hol éri utól végzete, mely büntetése lesz a szökésért? Mindamellott, hogy vigaszt nyujtsunk a szőkevény kanári kis gazdájának, mi is felkérjük a »becsületes megtalálót«, hogy hozza vissza azt a hűtlen madarat, adja vissza gazdájának, hogy végre kiapadjanak a könnyek azokból az égszínké, bánatos szemekből!

— (**Elveszett.**) Tegnap estefelé a Bedő-kávéháztól a Széchenyi-térig terjedő uton elveszett egy ezüst lánc-karperec, három zsu-zsuval. A becsületes megtaláló kéretik, hogy az ékszert adja át a rendőrségnek.

— (**Öngyilkos póstatiszt.**) *Eder Ede* szegzárdi pósta- és táviratistat Tolnán agyonlőtte magát. Az öngyilkos nagy lábón élt, sokat költött, a mi nagy adósságokba keverte. Édes anyjától remélt segítséget, a ki azonban nem küldött a könnyelmű fiatal embernek pénzt s e miatt azután kioltotta életét. Szegzárdról vonattal utazott Tolnára és ott a Pávlidesz-fele vendéglőben lőtte agyon magát.

— (**A csendőrség köréből.**) A pécsi csendőr szárnyparancsnoksághoz *Mayr Károly* hadapródtiszt helyettesként kineveztetett.

— (**Jegyzőválasztás.**) Báltaszéken a megüresedett jegyzői állásra *Janovics Károly* II-od jegyzőt választották meg.

— (**Jezuita szónok Pécsen.**) Mint értesülünk, karácsony első és második napján, a székesegyházban a délelőtti szentbeszédet, valamint a szilveszteresti predikációt és újév napján a szentbeszédet Jézustársasági atya fogja tartani. Az alkalmi hitszónok *Kalocsáról* jön Pécsre.

— (**Szerencsétlenség az eljegyzésen.**) Nagy mulatság volt *Mária-Gyűdön* *Bódi József*éknél, kinek leánya lett ezen az ünnepélyen menyasszony. A mulatság folyamán valami csekélység az asztal alá esett, mire ifj. *Szabó Jánosné* lehajolt, hogy felvegye. Szomszédja gyertyával akart világítani, de azt oly vigyázatlanul cselekedte, hogy *Szabó Jánosné* köténye lobbort vetett. A megrémült asszony

pedig későn oltotta a lángot, úgy hogy ruhája is meggyulladt s mire az udvarra futott, hol vízzel a tüzet elfojtották, veszélyes égési sebeket kapott. Most élet-halál között van.

— **(Egy meszelő miatt.)** Érdekes pörben fog néhány hét múlva itélkezni a pécsi kir. járásbíró. A peres felek két szomszédos községbeli menyecske, kik már régóta haragosai egymásnak, mert az egyik még lánykorában elszerette a másiknak a vőlegényét s azóta folyton zsörtölődnek egymással, míg végre a napokban sikerült összeveszniök. Az egyik menyecske ugyanis, talán mert szüksége volt rá, vagy talán azért, hogy valami uton-módon mégis belekezdhesse a másikba, kölcsön kérte a meszelőjét. Emez csupa mosolygó udvariassággal oda is adta, azonban mikor még harmadnapra sem kapta vissza az ő meszelőjét, jónak látta szétkürtölni, hogy a szomszédasszony ellopta. Persze ennél több nem kellett. Mikor a másik menyecske ezt meghallotta, átment a szomszédba s rövid idő alatt olyan dialóg fejlődött ki a két asszony között, melyet azért nem lehet a nyilvánosság elé vinni, mert a legfeketébb nyomdafesték is skarlátpirosra pirulna tőle. Ecsetelésül a történeteknek csak annyit jegyzünk meg, hogy a két asszony hamis vádaskodás, rágalmozás és becsületsértés miatt emelt egymás ellen panaszt a bíróságnál.

— **(A havanna-szivar veszedelme.)** A valódi havannák kedvelőit csak egy hajszál választotta el attól, hogy drága pénzért ezentúl csak hamisítványt kapjanak.

Kuba-sziget elfoglalása után a portoricói dohánytermelők, amerikai állampolgárok lévén, igényt formáltak arra, hogy dohányukat Kubába vámmentesen vihessék be. Az amerikai kormány, hogy a havanna szivarok minőségét megvédje, a sziget elfoglalása után azonnal öt dollár vámot vetett ki minden font dohányra, de a ravasz portoricóiak jó pénzért hatalmas pártfogókra akadtak Washingtonban és már kicsibe mult, hogy nem győztek; de mire Mac Kinley elnökhöz érkezett az ügy, ez röviden visszautasította a portoricói dohánytermelők kérését azzal az indokolással, hogy terem Havannán dohány elég és így a kubai szivargyárak a portoricói dohányra rá nem szorultak. Kuba szigetén évenként 18 millió font dohány terem, ez elég arra, hogy azokat, kik valódi havannákat akarnak füstölni, az egész föld kerekén kielégítse.

— **(A lakodalmi sajt.)** Különös szokás divik Svájc némely kantonjaiban. A fiatal párnak azon a napon, a mikor hűséget esküszik egymásnak, a barátok egy nagy sajtot ajándékoznak. Ezt a sajtot aztán a házaspárok, mint becses emléket őrizgetik. Idegen utazók állítása szerint némely házban száz esztendő s ajtra is akadtak. Ezt a különös ajándékot valami módon családi almáriomban tartják s ha a héja megkeményedik, arra följegyzik a születéseket kereszteléseket és haláleseteket. Ennek a szokásnak az eredetét az 1650-ik esztendőre teszik.

— **(Rablógyilkosság.)** Magyaregregyen tegnapelőtt éjjel rablógyilkosság történt.

Deák József bíró házába akart behatolni két rabló, kiket azonban Tubics József éjjeli őr és társa észrevettek s a már egy csomó lopott zsákmánnyal megrakódott rablókat üldözőbe vették. Az egyik rablót Tubics már utol is érte s ez akkor egy baltával halántékon sújtotta az éjjeli őrt, úgy, hogy az összerogyott s a két rabló elmenekült. A két rabló vagy hat helyen követett el a jelzett éjjel betörést és csak a bíró lakásán kapták rajta őket s ennek is halál lett a vége, mert az éjjeli őr reggelre belehalt sebébe. A gyilkos rablókat most keresik.

— **(Esküdtbíróági elnökök.)** A pécsi kir. ítélőtábla elnöke, a szegvárdi törvényszéknél szervezett esküdtbíróági elnökekül az 1900-ik évre Selcz József kir. törvényszéki elnököt, helyettes elnökül pedig Ágoston István kir. ítélőtáblai bírói címmel és jelleggel felruházott szegvárdi kir. törvényszéki bírót jelölte ki.

— **(Jóváhagyott alapszabályok.)** A magyar újságkiadók országos szövetségének alapszabályait a belügyminiszterium a bemutatási záradékkal ellátta.

— **(Hogy vadásznak a négerek?)** A Kongó vidékén lakó négerek szenvedélyes vadászok, de vad, az nem igen van arra. Sebj. A fekete vadászok tudnak magukon segíteni. Husz—harminc néger ócska fegyverekkel felszerelve, harcias hangulatban vonul ki. Egy helyen, a hol bő zsákmányt remélnek, megállanak és tüzet raknak. A füst fölzarja a patkányokat és vagy belerohanak a tűzbe, vagy lelövik őket, vadászat után

de győzött. Mit törődött ő azzal, hogy a chimaristáknak mi volt a morál és a szemérem felől a véleményük! A fődolog volt Stolcing Bill véleménye és hogy mit tartott volna Bill az ő multja felől, ha ismerte volna!

A veritek vastag, hideg csöppekben ült homlokára: olyan volt az, mint a halálvivódás izzadsága. Már nem gondolt magára, csak ő reá: kétségbeesetten, vigasztalanul küzdött a kikerülhetetlen, borzasztó dilemmával, hogy Billt megcsalja, vagy megölje.

ÖTVENHATODIK FEJEZET.

Gertrud már nyolc napos menyasszony volt. Minden nap halványabbá, beesettebbé tette. Különös viselkedésére, fogyatkozására már megjegyzéseket kezdtek tenni. Más menyasszonyok virulni kezdenek — ő hervadott. Egészen, tisztára érthetetlen volt. Maga Lydia is a diadal ujjongásában, a melylyel az eljegyzés eltöltötte, sokszor megakadt Gertrud fogyatkozásán, szomorúságán.

Csak Bill nem kutatta a leány halovány arcának és forró, mélyen beesett szemének okát. Előtte Gertrud egyszerűen beteg volt, a ki valószínűleg megfeszítette magát a művészetért s most kimerült a munkában. Ápolni, kimélni, gondozni kellett őt és ő ápolta, kimélte, gondozta reggeltől estig és kimondhatatlanul vágyott a pillanatra, a mikor Gertrud az övé lesz, egészen, elrabolhatatlanul az övé lesz és ő egész új élethez fogja szoktatni; nyugodtá teszi, távol tart tőle minden izgatottságot. Gertrud szerette őt — ez elég volt neki, mást nem akart tudni. Szerette őt.

— Az előbb a régi Gertrudról beszélt, Bill. Ime, itt a fényképe. Tartsa meg emlékül.

Gertrud eltávozott s hosszú ideig hiába várták vissza.

— Talán a parkba ment — mondta Lindner kisasszony.

— Ilyen könnyen öltözve! Hisz az valóságos öngyilkosság -- jegyezte meg Lydia. — Fagyos hideg van künn, majd felöltöt viszek neki.

— Bizd ezt reám — szólt kipirult arccal Bill.

Elmélázva sietett a hervadt levelekkel teleszórt kerti uton Gertrud után.

— Ha most ott találom — mondta magában — a karjaimba zárom s a pokol sem szakítja el tőlem.

Egyre gyorsabban haladt a pislogó kerti lámpák alatt, csaknem a patak melletti nyárfához ért.

Emberi hang, sohajtás hangja vegyült a szél suhogásába — és ott a nyárfa lábánál, összeroskadva, arcát térdére fektetve siránkozott.

— Gertrud, édes Gertrud! kiáltotta s hirtelen föl-emelte, aztán csókolta, a mig csak elfult a lélegzete. — végre az enyém vagy. És most igazán?

És ő? Mindakét karját Bill nyaka köré fonta és hozzásimult, mint egy fáradt, kimerült, eltévedt kis gyermek az anyjához, kit végre hosszú tévelygés után megtalált.

Nem volt már ereje az ellenálláshoz. Nem is akart — kész volt hazudni, csalni — csak hogy őt boldoggá tegye. Billnek boldogsága legyen az ő bűnhődése,

pedig a négerek a patkánypecsenyéből nagyot lakmároznak. A négerek nemcsak patkányokra, hanem majmokra is vadásznak. Körülállják a fát, a melyre a majom menekült és iszonyu lármát csapnak. A szegény majom elkábultan lebukik a fáról, mire irgalmatlanul lepuffantják.

— (Utolsó kívánság.) Némely embernek, mielőtt búcsut mondana a világnak, arra is van gondja, hogy minél különösebb megbiztatásokkal lássa el hozzátartozóit a halála utánra. Így San-Franciscoban (Kaliforniában) Mrs. Charles Gordon a következőképen is végrendelkezett: Először is lelkének halandó hüvelyét öltöztessék fekete bársonyba és ehhez élénk ellentétül kössenek a nyakába egy hosszú, vörös nyakkendőt és adjanak a kezébe három sárga rózsát. Ilyen módon felruházva tegyék ébenfa koporsóba, amely égő piroslaszszal duplán van kiverve s ebben adják át őt a halottégető kemencének. Amikor halott testének elégetése megtörtént, férjétől hódolatának utolsó bizonyítékául azt kéri, hogy a hamvvederrel New-Yorkba menjen, ahol a szabadság szobor tetejéről szórja szét hamvait a világ négy tájéka felé. Ezeket az ép olykülönös, mint részletes kívánságokat a férj az utolsó pontig teljesítette.

— (Karácsony a postán.) A pécsi kir. posta táviratigazgatóságtól a postát igénybe vevő közönség érdekében a következő figyelmeztetést vettük: A karácsonyi postaforgalom fokozott mérvben veszi igénybe a postai alkalmazottak tevékenységét. A tapasztalat azt mutatja, hogy a szabályoknak a közönség részéről való pontos betartása a csomag sorsát biztosítja, ennél fogva a postát igénybe vevő közönség figyelmébe a következők annál nyomatékosabban ajánlatnak, mert ezeknek figyelmen kívül hagyása, az állam-

kincstárnak kártérítési kötelezettségét megszünteti. Minden egyes küldemény a tartalomnak megfelelően, de mindenesetre jó anyaggal és tartósan csomagolandó. Élelmi szerek, játékok, gyömböcs, szövet, kalap, ruha, fehérnemű külön-külön burkolandók. *Ézüst és arany neműeket, továbbá pénzt a fennebb felsorolt tárgyakkal együvé csomagolni nem tanácsos*, mert esetleges kártérítésnél figyelembe nem vétetnek s már a nyomozásnál is a tényállás kiderítését hátráltatják. A csomagoknak általában úgy kell göngyölve lenni, hogy egyrészt a göngyölet (burkolat) a küldemény tartalmát külső befolyás ellen megvédje, illetőleg, hogy tartalmukhoz a burkolat és a pecsétek megsértése nélkül hozzá férni ne lehessen, másrészt, hogy a tartalom más küldeményeken szállítás közben kárt ne tehessen. A csomag tartalmának minősége, természete, a hosszabb vagy rövidebb szállítási ut, a vizen vagy szárazon, vasuton vagy kocsin való szállítás majd egyszerűbb, majd erősebb és tartósabb csomagolást igényel. Ehhez képest: Jelentékenyebb értékű tárgyak kivált ha nedvesség, dörzsölés, nyomás vagy ütés által könnyen megsérülhetnek pl. csipkék, selyem kelmék stb. és oly küldemények, melyek nagyobb távolságra és kivált tengelyen szállítatnak, értékük, terjedelmük és súlyukhoz képest megfelelő módon, közönséges vagy fonákjával kifelé fordított viaszos vászonba, bőrbe, szükség esetén vászonnal körülburkolt dobozba teendők és jól körülkötözendők, vagy jó szerkezetű erős faladába csomagolandók. Ékszerrek, drágaságok tokban elhelyezve, azon felül vászonnal körülburkolt erős fadobozba, vagy faladácskába zárva és jól körülkötözve és lepecsételve adandók fel. Csekélyebb értékű tárgyak csomagolásához, ha azok nedvesség, dörzsölés, nyomás vagy ütés által egykönnyen nem sérülhetnek meg, elégséges, ha jó minő-

ségű és többretű csomagoló papirba burkolatnak és egy darabból álló erős zsinaggal többszörösen körülkötöttek. Végre a torlódás lehető csökkentése céljából, de még azért is, hogy a küldeményeket még az nap biztosan tovább küldeni lehessen, igen kívánatos, hogy a küldemények földadása a délelőtti időben történjen, e célból f. év december hó 20-24-ig *beszárólag a küldemények a déli órákban is felvételnek.*

— (Letartóztatott gyilkosok.) Hirül hoztuk annak idején, hogy *Suvakov Vince* hercegmaroki lakost egy reggelen az utcán szétzuzott koponyával halva találták. A gyilkosság gyanúja *Kolutács Márk* hercegmaroki lakos ellen irányult, kit le is tartóztattak. De ártatlansága kiderülvén, szabadon bocsájtották. A további nyomozás aztán kiderítette, hogy *Vics Máté* és *Mihály* voltak a tettesek. Erre szemtanuk is vannak, kiknek vallomását az a körülmény is megerősíti, hogy a holttest mellett talált véres dorong darabok letört részeit a nevezettek udvarán megtalálták. A vizsgálat folyik.

— (Egy érdekes asszony halála.) Mindenkitől e'bagyatva halt meg tegnap Párisban az egykor csodált és irigyelt *Castiglione grófné*. Valamikor nagy botrányok fűződtek a nevéhez. 1858. körül ment Franciaországba, mint fiatal asszony. Szépsége mindenütt nagy szenzációt keltett. Azt mondják róla, hogy azért küldték Franciaországba, hogy Olaszországnak szabadságharcosokat szerezzen. A szép grófné a Tuileriák egy emlékezetes bálján *Salambónak* volt öltözve — azaz *vetkőzve*. Akik akkor látták, azt mondták róla, hogy haláluk pillanatáig sem fogják elfelejteni ezt a csodásan szép jelenséget. A háboru után egy

Mikor visszatért a kastélyhoz Bill egyszerűen Lydiához lépett és azt mondta:

— Nem utazik el.

S Lydia ajkán megjelent az ő ismeretes diadalmas mosolygása és nyugodtan így szólt:

— Ezt előre tudtam és nem is rendeltem lovakat.

Azután Gertrud felé fordulva, hozzátette:

— De miért is védekezett annyira, maga csunya.

Hiszen csak az angol kölcsönkönyvtári regényekben van az úgy megírva, hogy a hősnő a harmadik kötet utolsó fejezetéig hagyja küzdeni a hőst.

Gertrud hallgatott és örömittasan mosolygott — már nem is tudta igen, hogy mért állott ellen olyan soká.

ÖTVENÖTÖDIK FEJEZET.

Pár óra óta aludt Gertrud, nyugtalan érzés ébresztette föl, a mely lassankint egész testében terjeszkedni kezdett.

Egész ébren volt; a kései holdvilág halványan és szomorúan sütött be az ablakrácon és hosszú, világos sávokat rajzolt a padlón. A meleg, édes érzés tovatűnt és nyugtalansága egyre nőtt. Olyan volt, mint a mikor egy kigyó összezsugorodva, virágok közé rejtőzködött s most lassankint nyújtózkodik és iszonyatos csörgéssel, leküzdhetetlenül fonódik teste köré.

— Szent Isten, mit tettem — nyögte s most már nem mehetek vissza: — nem tehetem.

Aztán pedig igyekezett lecsillapítani a lelkiismerete furdalásait.

— Hány nő megy férjhez, a kinek rosszabb dolgot kellene szégyelnie, mint az, a melyre most visszaemlékezem. Férjhez megy — és egész környezetének áldása lesz! Elkezdett lelkiismeretével vitatkozni, mint egy hatalmas vádlóval.

A teoriák, a melyek a chimaristák negyedének angol frakciójában, az új, szabad élettanáinak apostolai hangzottak, egyenesen elítelve a szemérmetességet — segítségére jöttek. Az érték, a melyet a leány tisztaságának tulajdonítanak, agylágyult, szűkkeblű babona volt, sőt egyenesen bűn, a melylyel megakadályozták szabad fejlődését. A nőnek joga van ahhoz, hogy ép oly szabadon éljen, mint a férfi. A régi hit túlhaladott álláspontja volt, a keresztény rabszolga-morál lassan kiháló előítéletének barbár maradványa.

Ismerték a chimaristák negyedében *Nictssché-t*, vagy legalább mindent, a mit az ő embertelen *Übermensch*-tanából reájuk nézve kényelmes volt tudni. Sőt sokan a chimaristák közül azt is megállapították, hogy az *Übermensch* már nem is új valami, már *Stendhal*-ban megvan.

Mennyire visszament az emlékezet a multba, mennyi mindent fölbresztett benne, — a régi cigány-életet, a melyben ez a fiatal, vad, forrongó bölcsesség lelkét körülfogta.

Morean Lujza, a kivel jóval később az *Übermensch*-morál felől vitatkoztak, röviden és velősen azt felelte neki:

— Ez az állatok morálja! — Une morale pour les animaux!

Feje zavart, fáradt lett, a lelkiismeretével való logikai párbajban kimerült. A lelkiismerete győzött, lassan,

kis lakásban huzódott meg. Egyedül élt, még családja se voltak. Ételt a vendéglőből hozatta. Ugyannyira kerülte az embereket, hogy még azt a pincért is egy kis kamrába zárta ebédje idejére, aki az ételt hozta. Itt is halt meg, majdnem nyomorban, jóllehet óriási birtokai voltak Olaszországban.

Művészet, irodalom.

○ **Charlie néni.** Tiszay Dezső direktor tegnap este egy régi kedves emléket elevenített fel a pécsi színházi publikumban, midőn Brandon Thoma oly hirtelen kedvelté vált vigjátékát, »Charlie néni«-t hozta színre. Tagadhatatlanul nehéz helyzete volt színészeinknek tegnap este, midőn olyan szerepekben kellett tudásukat bemutatni, melyeket annakelőtte Balla Kálmán, Bihari Ákos, Kalmár Piroška, H. Körösi Juci és Follinus Aurél játszottak. Örömmel konstatáljuk, hogy az összehasonlítás — eltekintve az eltekintendőtől — nem vált hátrányára a jelenlegi színház tagjainak. Szóljunk tehát a tegnapi estéről s legelőször is a Charlie néni profanisálójáról, Báberlei Frankról, mely szerepet tegnap este Nádas József alakította. A fiatal színészről már nem egyszer elmondottuk, hogy törekvő, szorgalmas és tehetséges színész s tegnapi alakításában is dicséret illeti meg. — Jackot *Könyves* Jenő alakította, ki tegnap este ismét megmutatta, hogy teljesen hivatott a bonvivant szerepkörének betöltésére. Alakítása tegnapi szerepében is kitűnően állta meg helyét. Kedvvel, temperamentummal játszotta az örökvidám és szerelmes Jack szerepét s méltán rászolgált a tapsra. Nemkülönböztetve Sebestyén Géza is Chesney ezredes szerepét pompásan alakította. Charlie szerepében igen jó volt *Delli* Lajos s úgy tetszett, mintha az a nyomasztó valami, mely néhány szerepében nyomon kísérte Delli, megszűnt volna tegnap este.

Bátosi Endre nagyban hozzájárult a közönség kacagtatásához Spittique szerepében, *Sarlay* Kornél pedig igen jó alakítást nyújtott mint Brassalé. A címszerepet *V. Ágh* Ilona, nemcsak hogy jól megjátszotta, hanem pompás megjelenésével is nagyban fokozta a hatást. Anniét a tőle megszokott routinnal *Jeszenszky* Irén alakította, *Baróthi* Irma pedig kedves, csinos jelenség volt Ella szerepében, s teljes dicséretet érdemel tegnapi alakításáért. Kittyt *N. Takács* Jolán játszotta, s ez volt az, mi sokakat valósággal bámulatba ejtett. Nem annyira az, hogy Tiszay direktor, ki bizonyára tudta, hogy tavaly e szerepet nálunk *H. Körösi* Juci játszotta, a karszemélyzet egy hölgyével akarja e szerepet betöltetni, mint inkább az a következtetés, mely ebben a szereposztásban kétségtelenül nyilvánul. Ha a »Görög rabszolgában« az ensemble kedvéért odaállította a direktor Kozmát és Sebestyént statisztálni, hogy kerül Kitty szerepébe *N. Takács* Jolán? Ha ez is ismerjük, hogy alakítása a maga nemében elfogadható volt (de nem Pécsen), mégis a leghatározottabban tiltakoznunk kell az ily szereposztás ellen. Hiszen ott volt *Hadrik* Anna, ki bizonyára eljátszotta volna azt a szerepet, melyet nálunk valamikor *Kalmár Piroška* alakított. A közönség — bár a darab nagyobb publikumot érdemelt volna, csak gyéren töltötte meg a sorokat. A diszletek pompásak s a rendezés kifogástalan volt. Az előbbiért Tiszay direktort, az utóbbiért *Könyves* Jenőt, a rendezőt illeti a dicséret. (H. E.)

○ **A pénteki előadások.** Pénteken, az ünnep alkalmából két előadás lesz a színházban. Délután Varney operetteje a »Kék asszony«, este pedig a »Cigány« kerül színre Szigligetinek egyik kitűnő népszínműve.

○ **Vidéki színészet.** *Halász* Dániel, színigazgató társulatával néhány nap óta Baranya-Sellyén működik, s bérletet nyitott hat

előadásra. Eddig színre hoztak több vigjátékot és népszínmű kivonatot. A társulat kiválóbb tagjai. Szigeti Géza, Halászné Róza, Pappné Katalin, Zágonyi, Zágonyiné, Kolozsi József, Hegedüs Ferenc s maga a színigazgató *Halász* Dániel, kiknek már is sikerült a közönség rokonszenvét kivívni.

Folyó sz. 70. Idénybérlet 70. sz. Páros bérlet.

Nemzeti Színház.

Csütörtök, 1899. december 7-én.

Arany kakas.

Énekes életkép 3 felvonásban. Írták Blumenthal Oszkár és Kadelburg Gusztáv. Rendező Tiszay.

SZEMELYEK:

Szakra Julis	Tiszayné	Klárka	Baróthi
Fürge	Németh	Gyárfás	Delli
Dachalmayer	Tiszay	Müller	Nádasy
Erzsi	Hadrik	Flóris	Bátosi
Liza	Nagy	Treszka	Lévay
Horváth	Sebestyén	Turista	Sarlay

Péntek, dec. hó 7-én
délután 3 órakor fél helyárral

Kék asszony.

Este rendes helyárral!

Cigány.

Törvénykezés.

§ **Lépre került ékszer-tolvaj.** Az idén történt augusztus 23. és 24. közötti éjjel, hogy *Erreth* Kálmán bőrgyáros lakásába hatoltak és az ott talált ékszereket elvitték. Hosszas nyomozás után a gyanu *Markovits* Lázár ellen irányult, a kit le is tartóztattak. A mai törvényszéki tárgyaláson a vádlott előadta, hogy ő a tényállás szerint 24-én és 25-én Eszéken fordult meg, ott a tárgyakat elzálogosította, midőn azonban 2 ezüst gyertyatartót is el akart zálogosítani, észrevették, hogy a gyertyatartókon monogram van, értesítették az eszéki rendőrséget, a mely őt azonnal letartóztatta. *Markovits* tagadja, hogy ő követte volna el a lopást. Egy lakatossal találkozott Eszékre való utaztában és ez adta neki az ékszertárgyakat elzálogosítás végett. A tanúk vallomása szerint azonban beigazolva lett, hogy vele társat nem láttak és így a bűncselekmény elkövetője csakis ő lehet. A pécsi kir. törvényszék ezek után *Markovits* Lázárt lopás büntette miatt, tekintetbe véve, hogy rovott multu egyén, 4 évi fegyházra ítélte. Az ítélet jogerős.

§ **Felgyújtotta a gazdája házat.** *Ágoston* Mihály karancsi lakos folyó évi szeptember hó 29-én felment gazdájának, *Mayer* Ferencnek padlására és az ott levő szénát boszúból, mert urnőjével összeveszett, felgyújtotta. A pécsi kir. törvényszék mai tárgyalásán *Ágoston* Mihályt gyújtogatás büntette miatt 5 évi fegyházra ítélte. Ugy a vádlott, mint terhére az ügyész megfelebbeték a kir. törvényszék ítéletét.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése dec. hó 6-án. (A »Pécsi Figyelő« eredeti távirata.) A képviselőház mai ülésén *Dániel* Gábor alelnök elnökölt. A kvótajavaslat tárgyalásánál *Zichy* János fejtette ki a néppárt álláspontját s kijelentette, hogy miután nincsen remény arra, miszerint a régi kvótaarányt vissza le-

hessen állítani (?), a törvényjavaslatot ő és pártja nem fogadja el.

Komjáthy Béla tartott ezután egy három órás beszédet, miközben az elnök szünetet is rendelt. *Komjáthy* kifejtette, hogy Magyarország és Ausztria között az új kiegyezést mindig az erőviszonyok mérlegelésével lehetne csak megállapítani, a mi mindig a kiegyezésnek új meg új átdolgozását involválja. Szerinte az lenne helyes, ha az erőviszonyok mérlegelésénél felszámítanák az áldozatokat és terheket, melyeket a közösügyes célok elérésére a szerződő felek hoztak. Ha tekintetbe vesszük, hogy 1867-ben milyen nyomoruságos volt az iparunk, a kereskedelmünk, a vasuti és postai forgalmunk, lehetetlen, hogy az akkori viszonyainkhoz mérten megkötött kiegyezési formák között megmaradjanak örök időkre, akkor is, mikor a minden téren való gyarapodás önállóságunk érvényesítésére képesítene. Ezután érdekesen fejtegeti, hogy a kvótabizottságnak semmi számítási alapja sem volt; de a paritás megmentése sem okolja meg a javaslatot, mert paritás a valóságban nincs is és Ausztria minden kvótaemelést dacára is ellenségünk marad. Miért kellett hát emelni a kvótát? Bár tudja, hogy a javaslat törvénynyé választ meg nem akadályozhatja, határozati javaslatot ad be, hogy a javaslat küldésék vissza a pénzügyi bizottsághoz új javaslat készítése végett. Ezzel a határozati javaslattal ha mást nem, hát azt a célját eléri, hogy még egyszer felszólalhat s akkor ki fogja fejteni a kvótaemelést valódi okait.

Ülés végén *Bartha* Ödön interpellációjára *Szell* Kálmán azt felelte, hogy az osztrák kormány nem tett ígéretet az átutalás elhalasztására nézve. Kijelenti, hogy ha Ausztriában a fogyasztási adók átutalását meg nem szavazzák, retorzióval fogunk élni s az Ausztriából bejövő legkisebb adag szeszt is adóval fogjuk megróni.

Bartha Ödön nem tartja a válasz hangját komolynak, sem a választ precíznek. Nem veszi tudomásul.

A többség a választ azonban tudomásul vette.

TÁVIRATOK.

— **A király a bécsi Künstlerhausban.** (A »Pécsi Figyelő« eredeti távirata.) A király ma délben meglátogatta a Künstlerhaus karácsonyi kiállítását s hosszabb ideig szemlélte a kiállított tárgyakat.

— **Bajor tiszték Bécsben.** (A »Pécsi Figyelő« eredeti távirata.) A Bécsben időző bajor tiszti küldöttséget *Ottó* főherceg is fogadta.

— **Összeesküvők.** (A »Pécsi Figyelő« eredeti távirata.) Egy esti hírlap közlése szerint kormánypárti körökben beszéltek, hogy *minap Bánffy*nál titkos értekezlet volt, melyen ott voltak *Herceg* Ferenc, *Feilitsch* Artur báró, *Zeyk* Gábor, *Dósa* Endre, *Aidinger* János, *Szöcs* Pál, *Werner* Gyula, *Gajáry* Ödön, *Gajáry* Géza és még többen. A konferenciában azt az eszmét vették föl, hogy a kormánypártból többeknek, ha lehet sokaknak ki kell lépniük s ennek az elhatározásnak lett volna következménye *Herczeg* Ferenc kilépése is. Mint legközelebb valószínűleg kilépőket *Feilitsch* Artur bárót és *Zeyk* Gábort emlegetik; utánuk még *Dósa* Endrét és *Aidinger* Jánost.

Laptulajdonos Felelős szerkesztő
SZAUTTER GUSZTÁV PLEININGER FERENC
TAIZS JÓZSEF
kiadó.

pedig a négerek a patkánypecsenyéből nagyot lakmároznak. A négerek nemcsak patkányokra, hanem majmokra is vadásznak. Körülállják a fát, a melyre a majom menekült és iszonyu lármát csapnak. A szegény majom elkábultan lebukik a fáról, mire irgalmatlanul lepufantják.

— (Utolsó kívánság.) Némely embernek, mielőtt búcsut mondana a világnak, arra is van gondja, hogy minél különösebb megbizásokkal lássa el hozzátartozóit a halála utánra. Így San-Franciscóban (Kaliforniában) Mrs. Charles Gordon a következőképen is végrendelkezett: Először is lelkének halandó hüvelyét öltöztessék fekete bársonyba és ehhez élénk ellentétül kössenek a nyakába egy hosszú, vörös nyakkendőt és adjanak a kezébe három sárga rózsát. Ilyen módon felruházva tegyék ébenfa koporsóba, amely égő piros atlaszszal duplán van kiverve s ebben adják át őt a halottégető kemencének. Amikor halott testének elégetése megtörtént, férjétől hódolatának utolsó bizonyítékául azt kéri, hogy a hamvederrel New-Yorkba menjen, ahol a szabadság szobor tetejéről szórja szét hamvait a világ négy tájéka felé. Ezeket az ép olykülönös, mint részletes kívánságokat a férj az utolsó pontig teljesítette.

— (Karácsony a postán.) A pécsi kir. posta távirata igazgatóságától a postát igénybe vevő közönség érdekében a következő figyelmeztetést vettük: A karácsonyi postaforgalom fokozott mérvben veszi igénybe a postai alkalmazottak tevékenységét. A tapasztalat azt mutatja, hogy a szabályoknak a közönség részéről való pontos betartása a csomag sorsát biztosítja, ennél fogva a postát igénybe vevő közönség figyelmébe a következők annál nyomatékosabban ajánlatnak, mert ezeknek figyelmen kívül hagyása, az állam-

kincstárnak kártérítési kötelezettségét megszünteti. Minden egyes küldemény a tartalomnak megfelelően, de mindenesetre jó anyaggal és tartósan csomagolandó. Élelmi szerek, játékok, gyömböcs, szövet, kalap, ruha, fehérnemű külön-külön burkolandók. *Ézüst és arany neműeket, továbbá pénzt a fennebb felsorolt tárgyakkal együvé csomagolni nem tanácsos*, mert esetleges kártérítésnél figyelembe nem vétetnek s már a nyomozásnál is a tényállás kiderítését hátráltatják. A csomagoknak általában úgy kell göngyölve lenni, hogy egyrészt a göngyölet (burkolat) a küldemény tartalmát külső befolyás ellen megvédje, illetőleg, hogy tartalmukhoz a burkolat és a pecsétek megsértése nélkül hozzá férni ne lehessen, másrészt, hogy a tartalom más küldeményeken szállítás közben kárt ne tehessen. A csomag tartalmának minősége, természete, a hosszabb vagy rövidebb szállítási ut, a vizen vagy szárazon, vasuton vagy kocsin való szállítás majd egyszerűbb, majd erősebb és tartósabb csomagolást igényel. Ehhez képest: Jelentékenyebb értékű tárgyak kivált ha nedvesség, dörzsölés, nyomás vagy ütés által könnyen megsérülhetnek pl. csipkék, selyem kelmék stb. és oly küldemények, melyek nagyobb távolságra és kivált tengelyen szállítatnak, értékük, terjedelmük és súlyukhoz képest megfelelő módon, közönséges vagy fonákjával kifelé fordított viaszos vászonba, bőrbe, szükség esetén vászonnal körülburkolt dobozba teendő és jól körülkötözendők, vagy jó szerkezetű erős faladába csomagolandók. Ékszerrek, drágaságok tokban elhelyezve, azon felül vászonnal körülburkolt erős fadobozba, vagy faladácskába zárva és jól körülkötözve és lepecsételve adandók fel. Csekélyebb értékű tárgyak csomagolásához, ha azok nedvesség, dörzsölés, nyomás vagy ütés által egykönnyen nem sérülhetnek meg, elégséges, ha jó minő-

ségű és többretű csomagoló papirba burkolatnak és egy darabból álló erős zsineggel többszörösen körülkötöttek. Végre a torlódás lehető csökkentése céljából, de még azért is, hogy a küldeményeket még az nap biztosan tovább küldeni lehessen, igen kívánatos, hogy a küldemények földadása a délelőtti időben történjen, e célból f. év december hó 20-24-ig *beszárólag a küldemények a déli órákban is felvételnek.*

— (Letartóztatott gyilkosok.) Hirül hoztuk annak idején, hogy *Suvakov* Vince hercegmaroki lakost egy reggelen az utcán szétzuzott koponyával halva találták. A gyilkosság gyanuja *Kolotács* Márk hercegmaroki lakos ellen irányult, kit le is tartóztattak. De ártatlansága kiderülvén, szabadon bocsájtották. A további nyomozás aztán kiderítette, hogy *Vics* Máté és Mihály voltak a tettesek. Erre szemtanuk is vannak, kiknek vallomását az a körülmény is megerősíti, hogy a holttest mellett talált véres dorong darabok letört részeit a nevezettek udvarán megtalálták. A vizsgálat folyik.

— (Egy érdekes asszony halála.) Mindenkitől e'bagyatva halt meg tegnap Párisban az egykor csodált és irigyelt *Castiglione* grófné. Valamikor nagy botrányok fűződtek a nevéhez. 1858. körül ment Franciaországba, mint fiatal asszony. Szépsége mindentűt nagy szenzációt keltett. Azt mondják róla, hogy azért küldték Franciaországba, hogy Olaszországnak szabadságharcosokat szerezzen. A szép grófné a Tuileriák egy emlékezetes bálján *Salambónak* volt öltözve — azaz vetkőzve. Akik akkor látták, azt mondták róla, hogy haláluk pillanatáig sem fogják elfelejteni ezta csodásan szép jelenséget. A háboru után egy

Mikor visszatért a kastélyhoz Bill egyszerűen Lydiához lépett és azt mondta:

— Nem utazik el.

S Lydia ajkán megjelent az ő ismeretes diadalmas mosolygása és nyugodtan így szólt:

— Ezt előre tudtam és nem is rendeltem lovakat.

Azután Gertrud felé fordulva, hozzátette:

— De miért is védekezett annyira, maga csunya.

Hiszen csak az angol kölcsönkönyvtári regényekben van az úgy megírva, hogy a hősnő a harmadik kötet utolsó fejezetéig hagyja küzdeni a hőst.

Gertrud hallgatott és örömittasan mosolygott — már nem is tudta igen, hogy mért állott ellen olyan soká.

ÖTVENÖTÖDIK FEJEZET.

Pár óra óta aludt Gertrud, nyugtalan érzés ébresztette föl, a mely lassankint egész testében terjeszkedni kezdett.

Egész ébren volt; a kései holdvilág halványan és szomorúan sütött be az ablakrácsra és hosszú, világos sávokat rajzolt a padlón. A meleg, édes érzés tovatűnt és nyugtalansága egyre nőtt. Olyan volt, mint a mikor egy kigyó összezsugorodva, virágok közé rejtőzködött s most lassankint nyújtózkodik és iszonyatos csörgéssel, leküzdhetetlenül foródik teste köré.

— Szent Isten, mit tettem — nyögte s most már nem mehetek vissza: — nem tehetem.

Aztán pedig igyekezett lecsillapítani a lelkiismerete fürdálásait.

— Hány nő megy férjhez, a kinek rosszabb dolgot kellene szégyelnie, mint az, a melyre most visszaemlékezem. Férjhez megy — és egész környezetének áldása lesz!

Elkezdett lelkiismeretével vitatkozni, mint egy hatalmas vádlóval.

A teoriák, a melyek a chimaristák negyedének angol frakciójában, az új, szabad élettanáinak apostolai hangzottak, egyenesen elítelve a szemérmetességet — segítségére jöttek. Az érték, a melyet a leány tisztaságának tulajdonítanak, agylágyult, szűkkeblű babona volt, sőt egyenesen bűn, a melylyel megakadályozták szabad fejlődését. A nőnek joga van ahhoz, hogy ép oly szabadon éljen, mint a férfi. A régi hit túlhaladott álláspontja volt, a keresztény rabszolga-morál lassan kiháló elöitéletének barbár maradványa.

Ismerték a chimaristák negyedében *Nictssché-t*, vagy legalább mindent, a mit az ő embertelen *Übermensch*-tanáiból reájuk nézve kényelmes volt tudni. Sőt sokan a chimaristák közül azt is megállapították, hogy az *Übermensch* már nem is új valami, már *Stendhal*-ban megvan.

Mennyire visszament az emlékezet a multba, mennyi mindent fölébresztett benne, — a régi cigány-életet, a melyben ez a fiatal, vad, forrongó bölcsesség lelkét körülfogta.

Morean Lujza, a kivel jóval később az *Übermensch*-morál felől vitatkoztak, röviden és velősen azt felelte neki:

— Ez az állatok morálja! — *Une morale pour les animaux!*

Feje zavart, fáradt lett, a lelkiismeretével való logikai párbaiban kimerült. A lelkiismerete győzött, lassan,

kis lakásban huzódott meg. Egyedül élt, még cselédei se voltak. Ételt a vendéglőből hozatta. Ugyannyira került az embereket, hogy még azt a pincért is egy kis kamrába zárta ebédje idejére, aki az ételt hozta. Itt is halt meg, majdnem nyomorban, jóllehet óriási birtokai voltak Olaszországban.

Művészet, irodalom.

○ **Charlie néni.** Tiszay Dezső direktor tegnap este egy régi kedves emléket elevenített fel a pécsi színházi publikumban, midőn Brandon Thoma oly hirtelen kedvelté vált vigjátékát, »Charlie néni«-t hozta színre. Tagadhatlanul nehéz helyzete volt színészeinknek tegnap este, midőn olyan szerepekben kellett tudásukat bemutatni, melyeket annakelőtte Balla Kálmán, Bihari Ákos, Kalmár Piroska, H. Körösi Juci és Follinus Aurél játszottak. Örömmel konstatáljuk, hogy az összehasonlítás — eltekintve az eltekintendőtől — nem vált hátrányára a jelenlegi színház tagjainak. Szóljunk tehát a tegnapi estéről s legelőször is a Charlie néni profanizálójáról, Bábberlei Frankról, mely szerepet tegnap este Nádas József alakította. A fiatal színésztől már nem egyszer elmondottuk, hogy törekvő, szorgalmas és tehetséges színész s tegnapi alakításában is dicséret illeti meg. — Jackot Könyves Jenő alakította, ki tegnap este ismét megmutatta, hogy teljesen hivatott a bonvivant szerepkörének betöltésére. Alakítása tegnapi szerepében is kitűnően állta meg helyét. Kedvvel, temperamentummal játszotta az örökvidám és szerelmes Jack szerepét s méltán rászolgált a tapsra. Nemkülönbözten Sebestyén Géza is Chesney ezredes szerepét pompásan alakította. Charlie szerepében igen jó volt Delli Lajos s úgy tetszett, mintha az a nyomasztó valami, mely néhány szerepében nyomon kísérte Dellit, megszűnt volna tegnap este.

Bátosi Endre nagyban hozzájárult a közönség kacagtatásához Spittique szerepében, Sarlay Kornél pedig igen jó alakítást nyújtott mint Brassalé. A címszerepet V. Ágh Ilona, nemcsak hogy jól megjátszotta, hanem pompás megjelenésével is nagyban fokozta a hatást. Anniét a tőle megszokott routinnal Jessensky Irén alakította, Baróthy Irma pedig kedves, csinos jelenség volt Ella szerepében, s teljes dicséretet érdemel tegnapi alakításáért. Kittyt N. Takács Jolán játszotta, s ez volt az, mi sokakat valósággal bámulatba ejtett. Nem annyira az, hogy Tiszay direktor, ki bizonyára tudta, hogy tavaly e szerepet nálunk H. Körösi Juci játszotta, a karszemélyzet egy hölgyével akarja e szerepet betölteni, mint inkább az a következtetés, mely ebben a szereposztásban kétségtelenül nyilvánul. Ha a »Görög rabszolgában« az ensemble kedvéért odaállította a direktor Kozmát és Sebestyént statisztálni, hogy kerül Kitty szerepébe N. Takács Jolán? Ha ez is ismerjük, hogy alakítása a maga nemében elfogadható volt (de nem Pécsen), mégis a leghatározottabban tiltakoznunk kell az ily szereposztás ellen. Hiszen ott volt Hadrik Anna, ki bizonyára eljátszotta volna azt a szerepet, melyet nálunk valamikor Kalmár Piroska alakított. A közönség — bár a darab nagyobb publikumot érdemelt volna, csak gyéren töltötte meg a sorokat. A diszletek pompásak s a rendezés kifogástalan volt. Az előbbiért Tiszay direktort, az utóbbiért Könyvest, a rendezőt illeti a dicséret. (H. E.)

○ **A pénteki előadások.** Pénteken, az ünnep alkalmából két előadás lesz a színházban. Délután Varney operetteje a »Kék asszony«, este pedig a »Cigány« kerül színre Szigligetinek egyik kitűnő népszínműve.

○ **Vidéki színészet.** Halász Dániel, színigazgató társulatával néhány nap óta Baranya-Sellyén működik, s bérletet nyitott hat

előadásra. Eddig színre hoztak több vigjátékot és népszínmű kivonatot. A társulat kiválóbb tagjai. Szigeti Géza, Halászné Róza, Pappné Katalin, Zágonyi, Zágonyiné, Kolozsi József, Hegedüs Ferenc s maga a színigazgató Halász Dániel, kiknek már is sikerült a közönség rokonszenvét kivívni.

Folyó sz. 70. Idénybérlet 70. sz. Páros bérlet.

Nemzeti Színház.

Csütörtök, 1899. december 7-én.

Arany kakas.

Énekes életkép 3 felvonásban. Irták Blumenthal Oszkár és Kadelburg Gusztáv. Rendező Tiszay.

SZEMELYEK:

Szakra Julis	Tiszayné	Klárka	Baróthy
Fürge	Németh	Gyárfás	Delli
Dachalmayer	Tiszay	Müller	Nádas
Erzsi	Hadrik	Flóris	Bátosi
Liza	Nagy	Treszka	Lévay
Horváth	Sebestyén	Turista	Sarlay

Péntek, dec. hó 7-én
délután 3 órakor fél helyárral

Kék asszony.

Este rendes helyárral!

Cigány.

Törvénykezés.

§ **Lépre került ékszer-tolvaj.** Az idén történt augusztus 23. és 24. közötti éjjel, hogy Erreth Kálmán bőrgyáros lakásába hatoltak és az ott talált ékszereket elvitték. Hosszas nyomozás után a gyanu Markovits Lázár ellen irányult, a kit le is tartóztattak. A mai törvényszéki tárgyaláson a vádlott előadta, hogy ő a tényállás szerint 24-én és 25-én Eszéken fordult meg, ott a tárgyakat elzálogosította, midőn azonban 2 ezüst gyertyatartót is el akart zálogosítani, észrevették, hogy a gyertyatartókon monogram van, értesítették az eszéki rendőrséget, a mely őt azonnal letartóztatta. Markovits tagadja, hogy ő követte volna el a lopást. Egy lakatossal találkozott Eszékre való utaztában és ez adta neki az ékszertárgyakat elzálogosítás végett. A tanúk vallomása szerint azonban beigazolva lett, hogy vele társat nem láttak és így a bűncselekmény elkövetője csakis ő lehet. A pécsi kir. törvényszék ezek után Markovits Lázárt lopás büntette miatt, tekintetbe véve, hogy rovott multu egyén, 4 évi fegyházra ítélte. Az ítélet jogerős.

§ **Felgyújtotta a gazdája házat.** Ágoston Mihály karancsi lakos folyó évi szeptember hó 29-én felment gazdájának, Mayer Ferencnek padlására és az ott levő szenát boszúból, mert urnőjével összeveszett, felgyújtotta. A pécsi kir. törvényszék mai tárgyalásán Ágoston Mihályt gyújtogatás büntette miatt 5 évi fegyházra ítélte. Ugy a vádlott, mint terhére az ügyész megfélebbzték a kir. törvényszék ítéletét.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése dec. hó 6-án. (A »Pécsi Figyelő« eredeti távirata.) A képviselőház mai ülésén Dániel Gábor, alelnök elnökölt. A kvótajavaslat tárgyalásánál Zichy János fejtette ki a néppárt álláspontját s kijelentette, hogy miután nincsen remény arra, miszerint a régi kvótaarányt vissza le-

hessen állítani (?), a törvényjavaslatot ő és pártja nem fogadja el.

Komjáthy Béla tartott ezután egy három órás beszédet, miközben az elnök szünetet is rendelt. Komjáthy kifejtette, hogy Magyarország és Ausztria között az új kiegyezést mindig az erőviszonyok mérlegelésével lehetne csak megállapítani, a mi mindig a kiegyezésnek új meg új átdolgozását involválja. Szerinte az lenne helyes, ha az erőviszonyok mérlegelésénél felszámítanák az áldozatokat és terheket, melyeket a közösügyes célok elérésére a szerződő felek hoztak. Ha tekintetbe vesszük, hogy 1867-ben milyen nyomorúságos volt az iparunk, a kereskedelmünk, a vasuti és postai forgalmunk, lehetetlen, hogy az akkori viszonyainkhoz mérten megkötött kiegyezési formák között megmaradjanak örök időkre, akkor is, mikor a minden téren való gyarapodás önállóságunk érvényesítésére képesítene. Ezután érdekesen fejtegeti, hogy a kvótabizottságnak semmi számítási alapja sem volt; de a paritás megmentése sem okolja meg a javaslatot, mert paritás a valóságban nincs is és Ausztria minden kvótaemelést dacára is ellenségünk marad. Miért kellett hát emelni a kvótát? Bár tudja, hogy a javaslat törvénynyé választ meg nem akadályozhatja, határozati javaslatot ad be, hogy a javaslat küldéséig vissza a pénzügyi bizottsághoz új javaslat készítése végett. Ezzel a határozati javaslattal ha mást nem, hát azt a célját eléri, hogy még egyszer felszólalhat s akkor ki fogja fejteni a kvótaemelést valódi okait.

Ülés végén Bartha Ödön interpellációjára Széll Kálmán azt felelte, hogy az osztrák kormány nem tett ígéretet az átutalás elhalasztására nézve. Kijelenti, hogy ha Ausztriában a fogyasztási adók átutalását meg nem szavazzák, retorzióval fogunk élni s az Ausztriából bejövő legkisebb adag szeszt is adóval fogjuk megróni.

Bartha Ödön nem tartja a válasz hangját komolynak, sem a választ precíznek. Nem veszi tudomásul.

A többség a választ azonban tudomásul vette.

TÁVIRATOK.

— **A király a bécsi Künstlerhausban.** (A »Pécsi Figyelő« eredeti távirata.) A király ma délben meglátogatta a Künstlerhaus karácsonyi kiállítását s hosszabb ideig szemlélte a kiállított tárgyakat.

— **Bajor tiszték Bécsben.** (A »Pécsi Figyelő« eredeti távirata.) A Bécsben időző bajor tisztai küldöttséget Ottó főherceg is fogadta.

— **Összeesküvők.** (A »Pécsi Figyelő« eredeti távirata.) Egy esti hírlap közlése szerint kormánypárti körökben beszéltek, hogy minap Bánffyán titkos értekezlet volt, melyen ott voltak Herceg Ferenc, Feilitsch Artur báró, Zeyk Gábor, Dósa Endre, Aidinger János, Szöcs Pál, Werner Gyula, Gajary Ödön, Gajary Géza és még többen. A konferenciában azt az eszmét vették föl, hogy a kormánypártból többeknek, ha lehet sokaknak ki kell lépniük s ennek az elhatározásnak lett volna következménye Herczeg Ferenc kilépése is. Mint legközelebb valószínűleg kilépőket Feilitsch Artur bárót és Zeyk Gábort emlegetik; utánuk még Dósa Endrét és Aidinger Jánost.

Laptulajdonos: SAUTTER GUSZTÁV
Felelős szerkesztő: PLEININGER FERENC
TAIZS JÓZSEF
kiadó.

Szervusz barátom, hova oly sietve?

Megyek a

„Zrinyi“-kávéházba,

a hol ma és mindennap a híres budapesti

női tamburás zenekar

diszes hangversenyt tart.

Kitünő kávéházi italok. Valódi hazai Cserta-féle borok.
Friss Szalonsör.

Tulajdonos: **FENNRICH LAJOS.**

Pontos kiszolgálás.

Egész éjjel nyitva.

9023. sz.

Tlkv. 1899.

Árverési hirdetmény.

A dárdai kir. jbiróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Bihari Benő dárdai lakos végrehajthatónak Máté József és neje Ször Mária laskói lakos végrehajtást szenvedett ellen 41 frt 36 kr. tőke és jár. iránti végrehajtási ügyében az árverést a dárdai kir. járásbiróság területén lévő Laskó községben a 161. sz. tjkvben felvett 232/a. hrsz. ingatlanra 470 frt, 688. tjkvben felvett A. I. 1. és 6. rdsz. alatti ingatlanra 95 frt; a 745. tjkvben az A. I. 1. rdsz. alatti közös legelő és nádlósból Máté József és neje Ször Mária hányadára 163 frt becsárban megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1900. évi január hó 9-ik napján d. e. 10 órakor Laskó községben a bíró lakásán megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 47 forintot, 9 forint 50 krajczárt, 16 forint 30 krajczárt készpénzben, vagy az 1881. évi 60. t.-cz. 42. § ában jelzett árfolyammal számított s az 1881. évi nov. hó 1-én 3333-ik szám alatt kelt Igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kikül-

dött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Dárdán, a kir. jbiróság mint tlkvi hatóságnál, 1899. évi november hó 1-én.

Székács,
kir. albiró.

Polgár Sándor

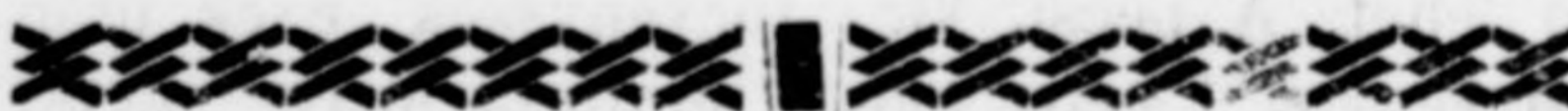
egyetem. gyakorlott orvosi mű- és kötszerész
BUDAPEST,
VII., Erzsébet-körút 50.
Ajánlja dusan felszerelt raktárát saját gyártmányu orvos-sebészeti és betegápolási tárgyakban.

Saját találmányu, m. k. szabad. Polgár-féle **sérvkötő,**

haskötő, görcsér elleni gummi-harisnya, orthopaediai készülékek, műlábak s kezék stb.

Valódi francia különlegességek F. Berguerand fils párisi gyárából.

Utánzás ellen védve 16302. sz. Részletes képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Hirdetmény.

Közzéteszem, hogy Kann Ignácz csódtömegéhez tartozó

Sörház-utca 12. sz. alatti ház

f. hó 15-én d. e. 9 órakor a pécsi kir. Törvényszék épületében levő árverési szobában nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek eladatni fog.

Az ingatlan, mely áll egy 6 szobás lakás-, fürdőszoba- s mellékhelyiségeiből, továbbá két nagy irodaszoba, négy lóra istálló, kocsifélszer, mosókonyha, nagy udvar s egyéb helyiségekből, naponta a délutáni órákban közbenjöttöm mellett megtekinthető.

Dr. Fürst Győző
tömeggondnok.

huzásra érvényes jótékony-célú — sorsjáték a budapesti poliklinikai egyesület kórháza javára — sorsjegy ára csak

1 KORONA.

Főnyeremény

100,000

korona ért.

5 nyeremény á **20.000** kor. stb. ért.

Kivánatra 20% levonással készpénzben kifizettetik.

Első huzás

visszavonhatatlanul
már január hó 4-én.

Megrendeléseket pontosan teljesít:

a nagy jótékonyági sorsjáték kezelősége
a Budapesti Poliklinikai Egyesület kórháza javára
Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 1. sz.

ugyszintén

Krausz Simon és fia, banküzlet,
Schapringer J. bank- és váltóháza

és
Ullmann M. K. bank- és váltóháza
Pécsett.